

الواح حضرت عبدالبهاء خطاب به جمعیّت لاهه

برای اجرای صلح عمومی

* * *

۱. لوح اول لاهه — ۱۷ دسامبر ۱۹۱۹

۲. لوح دوم لاهه — ۱ ژوئیه ۱۹۲۰

* * *

لوح اول لاهه

۱۷ دسامبر ۱۹۱۹

هولاند لاههای

هیئت مرکزی برای اجرای صلح دائمی

دکتر ه س درسله‌ویس (رئیس) از هولاند ث بارون آدلسوارد از سوید پروفسور ر آلمانیا مسیس فانی فرن اندروز از ممالک متحده امریکا گ لوس دیکنسون از انگلستان دکتر ا گیسوین از هونگری پروفسور دکتر ه کهت از نوروج پروفسور دکتر لاماش از اطربیش پروفسور دکتر اشیل لوریا از ایتالیا پول اتلت از بلژیک ج شر فولمان از سویسرا پروفسور دکتر والتر شوکینگ از آلمان ث ستابینیگ از دانمارک دکتر ب دوینگ ون بیک ان دنک منشی عام از لاههای هولاند

هوالله

ای اول اشخاص خیرخواه محترم عالم انسانی

نامه‌های شما که در این مدت حرب ارسال نمودید نرسید در این ایام یک نامه بتأثیریخ ۱۱ فوریه ۱۹۱۶ رسید و فوراً جواب تحریر میگردد مقصد شما سزاوار هزار ستایش است زیرا خدمت بعالمند انسانی مینمائید و این سبب راحت و آسانیش عمومیست این حرب اخیر بر عالم و عالمیان ثابت کرد که حرب ویرانیست صلح عمومی آبادی حرب مماتست و صلح حیات حرب درندگیست و خونخواری و صلح مهربانی و انسانی حرب از مقتضای عالم طبیعت است و صلح از اساس دین الهی حرب ظلمت اند ظلمت است و صلح انوار آسمانی حرب هادم بنیان انسانی و صلح حیات ابدی عالم انسانی حرب مشابهت با گرگ خونخوار است و صلح مشابهت ملاتکه آسمانی حرب منازعه بقا است صلح تعاون و تعاضد بین ملل در این جهان و سبب رضایت حق در جهان آسمانی

نفسی نمانده که وجدانش شهادت بر این ندهد که ایم در عالم انسانی امری اعظم از صلح عمومی نیست هر منصفی بر این شهادت میدهد و آن انجمن محترم را می‌پرستد زیرا نیتشان چنان که این ظلمات مبدّل بنور گردد و این خونخواری مبدّل بهربانی و این نقمت بعمت و این زحمت بر حمت و این بعض و عداوت بالفت و محبت منقلب شود لذا همت آن اشخاص محترم شایان ستایش و نیایش است

ولی در نزد نفوس آگاه که مطلع هستند بر روابط ضروریه که منبعث از حقایق اشیاست ملاحظه مینمایند که مسئله واحده چنانکه باید و شاید نفوذ در حقیقت انسانی ننماید زیرا تا عقول بشری اتحاد حاصل نکند هیچ امر عظیمی تحقق نیابد حال صلح عمومی امریست عظیم ولی وحدت وجود لازم است که اساس این امر عظیم گردد تا اساس متین شود و بیان رزین گردد

لهذا حضرت بهاءالله پنجاه سال پیش بیان صلح عمومی فرمود در حالتی که در قلعه عکا مسجون بود و مظلوم بود و محصور بود این امر عظیم یعنی صلح عمومی را بجمعیع ملوک مرقوم فرمود و در شرق در بین دوستان خویش تأسیس فرمود افق شرق بسیار تاریک بود و ملل در نهایت بعض و عداوت با یکدیگر و ادیان تشنه خون یکدیگر بودند ظلمت اندر ظلمت بود در چنین زمانی حضرت بهاءالله از افق شرق مانند آفتاب طلوع کرد و با تواریخ ایران را روشن فرمود از جمله تعالیم اعلان صلح عمومی بود کسانی که پروری کردند از هر ملت و از هر دین و مذهب در نهایت محبت اجتماع نمودند بدرجه‌ئی که محافل عظیمه تشکیل میشد که از جمیع ملل و ادیان شرق مرکب بود هر نفسی داخل انجمن میشد میدید یک ملتست و یک تعالیم و یک مسلک است و یک ترتیب زیرا تعالیم حضرت بهاءالله منحصر در تأسیس صلح عمومی نبود تعالیم کثیر بود که معاونت و تأیید صلح عمومی مینمود

از جمله تحری حقيقة تا عالم انسانی از ظلمت تقایل نجات باید و بحقیقت بی‌برد این قمیص ریث هزاران ساله را بدرد و بیندازد و پیره‌نی که در نهایت تنزیه و تقدیس در کارخانه حقیقت بافته شده پوشد و چون حقیقت یکیست تعدد قبول نمیکند لهذا افکار مختلفه منتهی بفکر واحد گردد

و از جمله تعالیم حضرت بهاءالله وحدت عالم انسانیست که جمیع بشر اغnam الهی و خدا شبان مهربان این شبان بجمیع اغnam مهربانست زیرا کل را خلق فرموده و پرورش داده و رزق احسان میدهد و محافظه میفرماید شبهه نماند که این شبان بجمیع اغnam مهربانست و اگر در بین این اغnam جاهلانی باشد باید تعلیم کرد و اگر اطفالی باشد باید تربیت نمود تا بیلغ رسد و اگر بیماری باشد باید درمان نمود نه اینکه کره و عداوتی داشت باید مانند طبیب مهربان این بیمارهای نادان را معالجه نمود

و از جمله تعالیم حضرت بهاءالله اینکه دین باید سبب الفت و محبت باشد اگر سبب کلفت گردد لزومی ندارد زیرا دین درمانست اگر درمان سبب درد گردد لزومی ندارد

و از جمله تعالیم بهاءالله اینکه دین باید مطابق علم و عقل باشد تا در قلوب انسانی نفوذ نماید اساس متین باشد نه اینکه عبارت از تقایل باشد

و از جمله تعالیم بهاءالله تعصب دینی و تعصب جنسی و تعصب سیاسی و تعصب اقتصادی و تعصب وطی هادم بیان انسانیست تا این تعصّبها موجود عالم انسانی راحت ننماید ششهزار سالست که تاریخ از عالم انسانی خبر میدهد در این مدت ششهزار سال عالم انسانی از حرب و ضرب و قتل و خونخواری فارغ نشد در هر زمانی در اقليمی جنگ بود و این جنگ یا منبعث از تعصب دینی بود و یا منبعث از تعصب جنسی و یا منبعث از تعصب سیاسی و یا منبعث از تعصب وطی پس ثابت و محقق گشت که جمیع تعصّبات هادم بیان انسانیست و تا این تعصّبات موجود ممتازه بقا مستولی و خونخواری و درندگی

مستمرّ پس عالم انسانی از ظلمات طیعت جز بتک تعصّب و اخلاق ملکوتی نجات نیابد و روش نگردد چنانچه از پیش گذشت

اگر این تعصّب و عداوت از جهت دین است دین باید سبب الفت گردد والا ثمری ندارد و اگر این تعصّب تعصّب ملیّست جمیع نوع بشر ملت واحده است جمیع از شجره آدمی روئیده اصل شجره آدم است و شجره واحده است و این ملل بمنزله اغصانست و افراد انسانی بمنزله برگ و شکوفه و اثمار دیگر ملل متعدده تشکیل کردن و بدین سبب خونریزی نمودن و بنیان انسانی برانداختن این از جهل انسانیست و غرض نفسانی

و اماً تعصّب وطنی این نیز جهل محض است زیرا روی زمین وطن واحد است هر انسان در هر نقطه‌ئی از کره ارض زندگی می‌تواند پس جمیع کره ارض وطن انسانست این حدود و ثغور را انسان ایجاد کرده در خلقت حدود و ثغوری تعیین نشده اروپا یک قطعه است افریکا یک قطعه است امریکا یک قطعه است استرالیا یک قطعه است اماً بعضی نفوس نظر بمقاصد شخصی و منافع ذاتی هر یک از این قطعات را تقسیم نموده‌اند و وطن خویش انگاشته‌اند خدا در بین فرانس و آلمان فاصله خلق نفرموده متصل یکدیگر است بلی در قرون اولی نفوسي از اهل غرض بجهت تمیخت امور خویش حدود و ثغوری معین نمودند و روز بروز اهمیت یافته تا این سبب عداوت کبری و خونریزی و درندگی در قرون آتیه گشت و بهمین قسم غیر متناهی خواهد بود و این فکر وطن اگر در ضمن دائرة محصوره ماند سبب اول خرابی عالم است هیچ عاقلی و هیچ منصفی اذعان باین اوهام ننماید و هر قطعه محصوره خلاصه ایامی چند روی این زمین زندگانی مینمائیم و حال آنکه کره ارض مادر کل است نه این قطعه محصوره خلاصه ایامی چند روی این زمین زندگانی مینمائیم و عاقبت در آن دفن می‌شویم قبر ابدی ماست آیا جائز است بجهت این قبر ابدی بخونخواری پردازم و همدگر را بدریم حاشا و کلاً نه خداوند راضی نه انسان عاقل اذعان این کار مینماید

مالحظه نمائید که وحش مبارک ابداً منازعه وطنی ندارند با یکدیگر در نهایت الفتند و مجتمعاً زندگانی می‌کنند مثلاً اگر کوتوری شرقی و کوتوری غربی و کوتوری شمالی و کوتوری جنوبی بالتصادف در آن واحد در جائی جمع شوند فوراً یکدیگر الفت نمایند و همچنین جمیع حیوانات مبارکه از وحش و طیور ولکن حیوانات درنده بمجرد تصادف با یکدیگر درآویزند و پیرخاش برخیزند و یکدیگر بدرند و ممکن نیست در بقیه واحده زندگانی کنند همه متفرقند و متهوّر و متحاربند و متنازع و اماً تعصّب اقتصادی این معلوم است که هر چه روابط بین ملل افزایاد یابد و مبادله امتعه تکرار جوید و هر مبدع اقتصادی در هر اقليمی تأسیس باید بالمال بساير اقالیم سرایت نماید و منافع عمومیه رخ بگشايد دیگر تعصّب بجهت چه و اماً در تعصّب سیاسی باید متابعت سیاست الله کرد و این مسلم است که سیاست الهیه اعظم از سیاست بشریه است ما باید متابعت سیاست الهیه نمائیم و او بجمیع افراد خلق یکسانست هیچ تفاوتی ندارد و اساس ادیان الهیست و از جمله تعالیم حضرت بهاءالله ایجاد لسان واحد است که تعمیم بین بشر گردد پنجاه سال پیش این تعلیم از قلم حضرت بهاءالله صادر شد تا این لسان عمومی سبب ازاله سوء تفاهم بین جمیع بشر گردد

و از جمله تعالیم حضرت بهاءالله وحدت نساء و رجالست که عالم انسانی را دو بال است یک بال رجال و یک بال نساء تا دو بال متساوی نگردد مرغ پرواز ننماید اگر یک بال ضعیف باشد پرواز ممکن نیست تا عالم نساء متساوی با عالم رجال در تحصیل فضائل و کمالات نشود فلاخ و نجاح چنانکه باید و شاید ممتنع و محال و از جمله تعالیم بهاءالله مواسات بین بشر است و این مواسات اعظم از مساوات است و آن اینست که انسان خود را بر دیگری ترجیح ندهد بلکه جان و مال فدای دیگران کند اماً نه بعنف و جبر که این قانون گردد و شخصی مجبور بر آن شود

بلکه باید بصرفت طبع و طب خاطر مال و جان فدای دیگران کند و بر فقر اتفاق نماید یعنی آرزوی خویش چنانکه در ایران در میان بهائیان مجری است

و از جمله تعالیم حضرت بهاءالله حریت انساست که بقوه معنویه از اسیری عالم طبیعت خلاص و نجات یابد زیرا تا انسان اسیر طبیعت است حیوان درنده است زیرا منازعه بقا از خصائص عالم طبیعت است و این مسئله منازعه بقا سرچشمۀ جمیع بلایاست و نکبت کبری

و از جمله تعالیم بهاءالله اینکه دین حصن حصین است اگر بیان دین متزلزل و وهین گردد هرج و مرج رخ دهد و بدکلی انتظام امور مختلط شود زیرا در عالم انسانی دو رادع است که از ارتکاب رذائل حفظ مینماید یک رادع قانونست که مجرم را عذاب و عقاب مینماید ولی قانون رادع از جرم مشهود است رادع از جرم مخفی نیست و اما رادع معنوی دین الهی رادع از جرم مشهود و مخفی هر دو است و انسان را تربیت مینماید و تهذیب اخلاق میکند و مجبور بر فضائل مینماید و اعظم جهت جامعه است که تکفل سعادت عالم انسانی میکند اما مقصد از دین دین تحقیقی است نه تقليیدی اساس اديان الهی است نه تقالید بشمری

و از جمله تعالیم حضرت بهاءالله اینکه هرچند مدنیت مادی از وسائل ترقی عالم انسانیست ولی تا منضمّ بمدنیت الهی نشود نتیجه که سعادت بشریه است حصول نیابد ملاحظه کنید که این سفائن مدرّعه که شهری را در یک ساعت ویران مینماید از نتایج مدنیت مادیست و همچنین توپهای کروپ و همچنین تفنگهای ماوزر و همچنین دینیامیت و همچنین غواصهای تحت البحار و همچنین تورپت و همچنین سیارات مدرّعه و همچنین طیارات آتش‌فشار جمیع این آلات از سیاست مدنیت مادیست اگر مدنیت مادیه منضمّ بمدنیت الهی بود هیچ این آلات ناریه ایجاد نمی‌گشت بلکه قوای بشریه جمیع محول با ختراعات نافعه میشد و محصور در اکتشافات فاضله میگشتند مدنیت مادیه مانند زجاجست و مدنیت الهی مانند سراج زجاج بی سراج تاریک است مدنیت مادیه مانند جسم است ولو در نهایت طراوت و لطافت و جمال باشد مرده است مدنیت الهی مانند روح است این جسم باین روح زنده است و لا جیفه گردد پس معلوم شد عالم انسانی محتاج بفتحات روح القدس است بدون این روح عالم انسانی مرده است و بدون این نور عالم انسانی ظلمت اندر ظلمت است زیرا عالم طبیعت عالم حیوانیست تا انسان ولادت ثانویه از عالم طبیعت ننماید یعنی منسلخ از عالم طبیعت نگردد حیوان محض است تعالیم الهی این حیوان را انسان مینماید

و از جمله تعالیم بهاءالله تعمیم معارفست باید هر طفلی را بقدر لزوم تعلیم علوم نمود اگر ابین مقتدر بر مصارف این تعلیم فبها و لا باید هیئت اجتماعیه آن طفل را وسائل تعلیم مهیا نماید

و از جمله تعالیم حضرت بهاءالله عدل و حق است تا این در حیز وجود تحقق نیابد جمیع امور مختلط و معوق و عالم انسانی عالم ظلم و عدوانست و عالم تعدی و بطلان

خلاصه امثال این تعالیم بسیار است این تعالیم متعدد است که اساس اعظم سعادت عالم انسانیست و از سیونات رحمانی باید منضمّ بمسئله صلح عمومی گردد و ممزوج با آن شود تا اینکه نتیجه بخشد و لا تنها مسئله صلح عمومی را در عالم انسانی تحقیقش مشکل است تعالیم حضرت بهاءالله چون ممتزج با صلح عمومیست لهذا بمذله مائد است که از هر قسم اطعمه نفیسه در آن سفره حاضر هر نفسی مشتبهیات خویش را در آن خوان نعمت بیایان می‌یابد اگر مسئله منحصر در صلح عمومی باشد نتایج عظیمه چنانکه منظور و مقصود است حصول نیابد باید دائرة صلح عمومی جهان ترتیب داده شود که جمیع فرق عالم و ادیان آرزوی خویش را در آن یابند حال تعالیم حضرت بهاءالله چنین است که منتها آرزوی جمیع فرق عالم چه از فرق

دینی و چه از فرق سیاسی و چه از فرق اخلاقی چه از فرق قدیمه و چه از فرق حدیثه کل نهایت آرزوی خویش را در تعالیم

حضرت بهاءالله می‌یابند

مثلاً اهل ادیان در تعالیم بهاءالله تأسیس دین عمومی می‌یابد که در نهایت توافق با حال حاضره است فی الحقیقہ هر مرض لاعلاج را علاج فوریست و هر دردی را درمان و هر سُمّ نفعی را دریاق اعظم است زیرا اگر بموجب تقالید حاضرة ادیان بخواهیم عالم انسان را نظم و ترتیب دهیم و سعادت عالم انسانی را تأسیس نمائیم ممکن نه حتی اجرایش محال مثلاً اجرای احکام تورات الیوم مستحیل است و همچنین سایر ادیان بموجب تقالید موجوده ولکن اساس اصلی جمیع ادیان الهی که تعلق بفضائل عالم انسانی دارد و سبب سعادت عالم بشر است در تعليمات حضرت بهاءالله بخواکمل موجود و همچنین مللی که آرزوی حریت نمایند حریت معتدله که کافل سعادت عالم انسانیست و ضابط روابط عمومی در نهایت قوت و وسعت در تعالیم حضرت بهاءالله موجود

و همچنین حزب سیاسی آنچه اعظم سیاست عالم انسانیست بلکه سیاست الهی در تعالیم حضرت بهاءالله موجود و همچنین حزب مساوات که طالب اقتصاد است الی آن جمیع مسائل اقتصادیه از هر حری که در میان آمده قابل اجرا نه مگر مسئله اقتصادیه که در تعالیم حضرت بهاءالله و قابل الاجراست و از آن اضطرابی در هیئت اجتماعیه حاصل نگردد

و همچنین سایر احزاب چون بنظر عمیق دقّت نمائید ملاحظه می‌کنید که نهایت آرزوی آن احزاب در تعالیم بهاءالله موجود این تعالیم قوه جامعه است در میان جمیع بشر و قابل الاجراء لکن بعضی تعالیمیست از سابق نظیر احکام تورات که قطعیاً الیوم اجرایش مستحیل و همچنین سایر ادیان و سایر افکار فرق مختلفه و احزاب متتوّعه

مثلاً مسئله صلح عمومی حضرت بهاءالله میفرماید که باید هیئت محکمه کبری تشکیل شود زیرا جمعیت امم هرچند تشکیل شد ولی از عهده صلح عمومی برناید اماً محکمه کبری که حضرت بهاءالله بیان فرموده این وظیفة مقدّسه را بهایت قدرت و قوت ایفا خواهد کرد و آن ایست که مجالس ملیّه هر دولت و ملت یعنی پارلمانت اشخاصی از نخبه آن ملت که در جمیع قوانین حقوق بین دولی و بین مللی مطلع و در فنون متفتّن و بر احتیاجات ضروریه عالم انسانی در این ایام واقف دو شخص یا سه شخص انتخاب نمایند بحسب کثرت و قلت آن ملت این اشخاص که از طرف مجلس ملی یعنی پارلمانت انتخاب شده‌اند مجلس اعیان نیز تصدیق نمایند و همچنین مجلس شیوخ و همچنین هیئت وزرا و همچنین رئیس جمهور یا امپراطور تا این اشخاص منتخب عموم آن ملت و دولت باشند از این اشخاص محکمه کبری تشکیل میشود و جمیع عالم بشر در آن مشترک است زیرا هر یک از این نمایندگان عبارت از تمام آن ملتست چون این محکمه کبری در مسئله‌ئی از مسائل بین‌المللی یا بالاکثریّة حکم فرماید نه مدعی را بهانه‌ئی ماند نه مدعی علیه را اعتراضی هر گاه دولتی از دول یا ملّتی از ملل در اجرای تنفیذ حکم مبرم محکمه کبری تعلّل و تراخی نماید عالم انسانی بر او قیام کند زیرا ظهیر این محکمه کبری جمیع دول و ملل عالم‌مند ملاحظه فرماید که چه اساس متبینی است ولکن از جمعیت محدود و محصور مقصود چنانکه باید شاید حصول نیابد این حقیقت حالت که بیان میشود

تعالیم حضرت بهاءالله را ملاحظه نماید که بچه قوتست در حالتی که حضرتش در سجن عکاً بود و در تحت تضییق و تهدید دو پادشاه خونخوار با وجود این تعالیم بکمال قوت در ایران و سایر بلاد انتشار یافت و هر تعلیمی از تعالیم و یا هر مبدئی از مبادی و یا هر فرقه‌ئی از فرق اگر در تحت تهدید یک سلطنت قاهره خونخواری افتد در اندک زمانی مض محل شود حال پنجاه سال بهائیان در ایران در اکثر دیار در تحت تضییق تام و تهدید سیف و سنان بودند هزاران نفوس در مشهد فدا جان باختند و قتيل شمشیر ظلم و عدوان گشتند و هزاران خاندان محترم از بیان ریشه‌کن شدند و هزاران اطفال بی‌پدر شد و هزاران

پدران بی پسر گشت و هزاران مادر بر جنازه پسر سرپرده فریاد و فغان نمود جمیع این ظلم و عدوان و درندگی و خونخوارگی در انتشار تعالیم بهاءالله رخنه و فتوی نمود روز بروز انتشار بیشتر گشت و قوت و قدرت بیشتر ظاهر شد و شاید نفوی نوهوس از ایرانیان مضامین الواح حضرت بهاءالله و یا مفاهیم مکاتب عبدالبهاء را بنام خویش بنگارد و آن جمعیت محترم برسانند شما آگاه این نکته باشد زیرا هر نفسی ایرانی که بخيال خویش شهرتی خواهد یا مقصدی دارد مضامین الواح حضرت بهاءالله را بتمامه گفته بنام خویش و یا آنکه بنام فرقه خویش انتشار می‌دهد چنانکه در انجمان وحدت نژاد پیش از حرب در لندن واقع شد شخصی ایرانی مضامین الواح حضرت بهاءالله را ضبط نمود و در آن جمعیت وارد شد و بنام خویش خطابه نمود و انتشار داد و حال آنکه عیناً عبارت حضرت بهاءالله بود از این نفس چند نفر به اروپ رفتند و سبب تخدیش اذهان اهالی اروپ و تشویش افکار بعضی مستشرقین شدند شما این نکته را ملاحظه داشته باشد زیرا این تعالیم پیش از ظهور بهاءالله کلمه‌ئی از آن در ایران مسموع نشده بود این را تحقیق فرمائید تا بر شما ظاهر و آشکار شود بعضی نفوس طوطی صفتند هر صدائی را یاموزند و آن آواز را بخوانند ولکن خود از آنچه می‌گویند بیخبرند و فرقه‌ئی در ایران آن عبارت از نفس معدوده‌ئی هست که اینها را بایی می‌گویند خود را نسبت بحضرت باب میدهند ولی بکلی از حضرت باب بیخبرند تعالیم خفیه‌ئی دارند که بکلی مخالف تعالیم بهاءالله است و در ایران مردم میدانند ولی چون به اروپ آیند تعالیم خویش را مخفی دارند تعالیم حضرت بهاءالله را بر لسان راند زیرا میدانند که تعالیم حضرت بهاءالله نافذ است لهذا این تعالیم بهاءالله را باسم خود شهرت دهند اما تعالیم خفیه ایشان می‌گویند مستفاد از کتاب بیانست و کتاب بیان از حضرت باب شما چون ترجمه کتاب بیان که در ایران شده بدست آرید بحقیقت بی‌میرید که تعالیم بهاءالله بکلی می‌بین تعالیم این فقه است مبادا از این نکته غفلت کنید و اگر حقیقت را بیشتر تحری بخواهید از ایران استفسار نمائید

باری آنچه در جمیع عالم سیر و سیاحت شود آنچه معمور است از آثار الفت و محبت است و آنچه مطمئن است از نتایج بعض و عداوت با وجود این عالم بشر متنه نشود و از این خواب غفلت بیدار نگردد باز در فکر اختلاف و نزاع و جدال افتد که صفت جنگ بیاراید و در میدان جدال و قتال جولان کند

و همچنین ملاحظه در کون و فساد و وجود عدم گردد هر کائنی از کائنات مرکب از اجزاء متعدد متعده است و وجود هر شیئی فرع ترکیب است یعنی چون بین عناصر بسیطه ترکیبی واقع گردد از هر ترکیبی کائنی تشکیل شود وجود موجودات بر این منوالست و چون در آن ترکیب اختلال حاصل گردد تحلیل شود و تفرقی اجزاء گردد آن کائن معدهم گردد یعنی انعدام هر شیئی عبارت از تحلیل و تفرقی عناصر است پس هر الفت و ترکیب در بین عناصر سبب حیات است و تنازع و تخلف اشیاء سبب تفرقی سبب ممات بالجمله تجاذب و توافق اشیاء سبب حصول ثمره و نتایج مستفیده است و تنازع و تخلاف اشیاء سبب انقلاب و اضمحلال است از تائف و تجاذب جمیع کائنات ذی حیات مثل نبات و حیوان و انسان تحقق یابد و از تخلف و تنازع انحلال حاصل گردد و اضمحلال رخ بگشايد

لهذا آنچه سبب ائتلاف و تجاذب و اتحاد بین بشر است حیات عالم انسانیست و آنچه سبب اختلاف و تنازع و تبعاد است علت ممات نوع بشر است

و چون بکشتزاری مرور نمائی که زرع و نبات و گل و ریحان پیوسته است و جمعیتی تشکیل نموده دلیل بر آنست که آن کشتزار و گلستان تربیت دهقان کاملی انبات و ترتیب شده است و چون پریشان و بی‌ترتیب و متفرق مشاهده نمائی دلیل بر آنست که از تربیت دهقان ماهر محروم بلکه گیاه خودروییست

پس واضح شد که الفت و اتیام دلیل بر تربیت مریّ حقیقی است و تفرقی و تشتت برهان وحشت و محرومیت از تربیت الهمی

اگر معتبرضی اعتراض کند که طوائف و ام و شعوب و ملل عالم را آداب و رسوم و اذواق و طبایع و اخلاق مختلف و افکار و عقول و آراء متباین با وجود این چگونه وحدت حقیقی جلوه نماید و اتحاد تام بین بشر حاصل گردد گوئیم اختلاف بدو قسم است یک اختلاف سبب انعدام است و آن نظیر اختلاف ملل متنازعه و شعوب مبارزه که یکدیگر را محو نمایند و خانمان براندازند و راحت و آسایش سلب کنند و خونخواری و درندگی آغاز نمایند و این مذموم است اما اختلاف دیگر که عبارت از تنوع است آن عین کمال است و سبب ظهور موهبت الهی ملاحظه نماید گلهای حدائق هرچند مختلف النوع و متفاوت اللون و مختلف الصور و الأشكالند ولی چون از یک آب نوشند و از یک باد نشو و نما نمایند و از حرارت و ضیاء یک شمس پرورش نمایند آن تنوع و اختلاف سبب ازدیاد جلوه و رونق یکدیگر گردد این اختلاف آداب و رسوم و عادات و افکار و آراء و طبایع سبب زیست عالم انسانیست این ممدوح است و همچنین این تنوع و اختلاف چون تفاوت و تنوع اجزاء و اعضای انسانست که سبب ظهور جمال و کمال است چون این اعضا و اجزای متعدد در تحت نفوذ سلطان روحست و روح در جمیع اجزاء و اعضا سریان دارد و در عروق و شریان حکمرانست این اختلاف و تنوع مؤید ایتلاف و محبت است و این کثرت اعظم قوّه وحدت اگر حدیقه‌ئی را گل و ریاحین و شکوفه و اتمار و اوراق و اغصان و اشجار از یک نوع و یک لون و یک ترکیب و یک ترتیب باشد بهیچوجه لطافی و حلاوتی ندارد ولکن چون الوان و اوراق و ازهار و اتمار گوناگون باشد هر یکی سبب تزیین و جلوه سایرین گردد و حدیقه‌ئی شود و در نهایت لطافت و طراوت و حلاوت جلوه نماید بهمچنین تفاوت و تنوع افکار و اشکال و آراء و طبایع و اخلاق عالم انسانی چون در ظل قوّه واحده و نفوذ کلمه وحدانیت باشد در نهایت عظمت و جمال و علوّیت و کمال ظاهر و آشکار شود الیوم جز قوّه کلمه الله که محیط بر حقایق اشیاست عقول و افکار و قلوب و ارواح عالم انسانی را در ظل شجره واحده جمع نتواند اوست نافذ در کل اشیاء و اوست محرك نفوس و اوست ضابط و رابط در عالم انسانی

الحمد لله الیوم نورانیت کلمه الله بر جمیع آفاق اشراق نموده و از هر فرق و طوائف و ملل و شعوب و قبائل و ادیان و مذاهب در ظل کلمه وحدانیت وارد و در نهایت ایتلاف مجتمع و متّحد و متّفقند نامه‌ئی در خصوص تعالیم حضرت بهاءالله چندی پیش در زمان حرب مرقوم گردید مناسب دانست که ضم باین نامه گردد

* * *

هوالله

ای اهل عالم طلوع شمس حقیقت محض نورانیت عالم است و ظهور رحمانیت در انجمان بنی آدم نتیجه و ثمر مشکور و سنوات مقدّسه هر فیض موفور رحمت صرف است و موهبت بحث و نورانیت جهان و جهانیان ایتلاف و التیام است و محبت و ارتباط بلکه رحمانیت و یگانگی و ازله ییگانگی و وحدت با جمیع من علی الأرض در نهایت آزادگی و فرزانگی جمال مبارک میفرماید همه بار یک دارید و برگ یک شاخسار عالم وجود را یک شجر و جمیع نفوس منزله اوراق و ازهار و اتمار تشییه فرمودند لهذا باید جمیع شاخه و برگ و شکوفه و ثمر در نهایت طراوت باشند و حصول این لطافت و

حلابت منوط بارتباط و الفت است

پس باید یکدیگر را در نهایت قوت نگهداری نمایند و حیات جاودانی طلبند پس احبابی الهی باید در عالم وجود رحمت ربّ و دود گردند و موهبت ملیک غیب و شهود نظر را پاک نمایند و نوع بشر را برگ و شکوفه و ثمر شجر ایجاد مشاهده کنند همیشه باین فکر باشند که خیری بنفسی رسانند و محبت و رعایتی و مودّت و اعانتی بنفسی نمایند دشمنی نیشنند و بدخواهی نشمرند جمیع من علی الأرض را دوست انگارند و اغیار را یار دانند و یگانه را آشنا شمرند و بقیدی مقید نباشند بلکه از هر بندي آزاد گردند

اليوم مقرّب درگاه کبریا نفسی است که جام وفا بخشد و اعدا را در عطا مبذول دارد حتّی ستمگر بیچاره را دستگیر شود و هر خصم لدود را یار و دود اینست وصایای جمال مبارک اینست نصایح اسم اعظم ای یاران عزیز جهان در جنگ و جدال است و نوع انسان در نهایت خصومت و وبال ظلمت جفا احاطه نموده و نورایت وفا پنهان گشته جمیع ملل و اقوام عالم چنگ تیز نموده و با یکدیگر جنگ و ستیز مینمایند بیان بشر است که زیر و زبر است هزاران خانمانست که بیسر و سامانست در هر سالی هزاران هزار نفوس در میدان حرب و جدال آغشته بخاک و خونست و خیمه سعادت و حیات منکوس و سرنگون سوران سرداری نمایند و بخون‌ریزی افتخار کنند و بفتنه‌انگیزی میاهات نمایند یکی گوید که من شمشیر بر رقبا امّتی آختم و دیگری گوید مملکتی با خاک یکسان ساختم و یکی گوید من بنیاد دولتی برانداختم اینست مدار فخر و میاهات بین نوع بشر در جمیع جهات دوستی و راستی مذموم و آشتی و حقّپرستی مقدوح منادی صلح و صلاح و محبت و سلام آئین جمال مبارکست که در قطب امکان خیمه زده و اقوام را دعوت مینماید پس ای یاران الهی قدر این آئین نازنین بدانید و بموجب آن حرکت و سلوک فرمائید و سبیل مستقیم و منهج قویم پیمائید و بخلق بنماید آهنگ ملکوت بلند کنید و تعالیم و وصایای ربّ و دود منتشر نمایید تا جهان جهان دیگر شود و عالم ظلمانی منور گردد و جسد مرده خلق حیات تازه جوید هر نفسی بنفس رحمانی حیات ابدیه طلبد

این زندگانی عالم فانی در اندک زمانی منتهی گردد و این عزّت و ثروت و راحت و خوشی خاکدانی عنقریب زائل و فانی شود خلق را بخدا بخوانید و نفوس را بروش و سلوک ملاً اعلی دعوت کنید یتیمان را پدر مهریان گردید و بیچارگان را ملجم و پناه شوید فقیران را کنتر غنا گردید و مرضیان را درمان و شفا معین هر مظلومی باشید و مجیر هر محروم در فکر آن باشید که خدمت بهر نفسی از نوع بشر نماید و باعراض و انکار و استکبار و ظلم و عدوان اهمیّت ندهید و اعتنا نکنید بالعکس معامله نماید و بحقیقت مهریان باشید نه بظاهر و صورت هر نفسی از احبابی الهی باید فکر را در این حصر نماید که رحمت پروردگار باشد و موهبت آمرزگار بهر نفسی بر سر خیری بنماید و نفعی برساند و سبب تحسین اخلاق گردد و تعديل افکار تا نور هدایت تابد و موهبت حضرت رحمانی احاطه نماید محبت نور است در هر خانه بتابد و عداوت ظلمت است در هر کاشانه لانه نماید ای احبابی الهی همتی بنماید که این ظلمت بکلی زائل گردد تا سرّ پنهان آشکار شود و حقایق اشیاء مشهود و عیان گردد ع ع

لوح دوم لاهه

۱۹۲۰ ژوئیه

درسلهوس

H. C. Dresselhuys

کمیته محترمه اجراییه صلح عمومی

اعضای محترما جواب نامه من که بتاریخ ۱۲ جون ۱۹۲۰ مرقوم فرموده بودید رسید نهایت تشکر حاصل گردید الحمد لله دلالت بر وحدت فکر و مقصد در میان ما و شما داشت و همچنین مضامون احساسات وجدانیه بود که دلالت بر محبت صمیمی می نمود

ما بهایان نهایت تعلق آن انجمن محترم داریم لهذا دو شخص محترم بجهت ارتباطی محکم آن انجمن محترم فرستادیم زیرا امروز اهم مسائل از مهم امور در عالم انسانی مسئله صلح عمومی است و اعظم وسیله حیات و سعادت عالم انسانی و جز باین حقیقت ساطعه ابدًا عالم انسانی آسایش حقیقی نیابد و ترقی ننماید بلکه روز بروز بر فلاکت و بدینختی بیفزاید

این جنگ مهیب اخیر ثابت نمود که ادوات حریّه جدیده فوق طاقت عالم انسانی است من بعد با ایام گذشته قیاس نیوان نمود زیرا آلات و ادوات حریّه قدیم بسیار خفیف بود ولی آلات و ادوات حریّه جدیده ریشه عالم انسانی را در اندک زمانی قطع مینماید و فوق طاقت بشر است

لهذا صلح عمومی درین عصر نظری آفتایست که سبب حیات جمیع کائناتست پس بر هر فردی فرض و واجب که درین امر عظیم بکوشد حال ما و شما را مقصد واحد و بتمام قوا حتی جانفشانی و بدل مال و جان و خانمان میکوشیم چنانکه البته شنیده اید در ایران در این سیل هزاران نفوس جان فدا کرده اند و هزاران بیان ویران شد با وجود این بهیچ وجه فتوی حاصل نگشت الی آن میکوشیم بلکه روز بروز بر کوشش میافزاییم زیرا صلح جوئی ما منبعث از افکار نیست بلکه امربست اعتقادی دینی و از جمله اساس ابدیّه الهی لهذا بتمام همت میکوشیم بلکه از جمیع مصالح خوبیش و راحت و آسایش خود و تنظیم امور خوبیش چشم میپوشیم و درین امر عظیم میکوشیم و این امر عظیم را امن اساس ادیان الهی میدانیم و خدمت بملکوت الهی میشماریم و سبب حیات ابدیّه میدانیم و اعظم وسیله دخول در ملکوت رحمانی

امروز صلح عمومی درین بشر فوائدش مسلم است و مضرات جنگ در نزد کل معلوم و معحوم ولی در این قضیّه بدانستن کفایت نمیشود قوّه تنفیذیه میخواهد تا در جمیع عالم جاری گردد شما در فکر این باشید که یک قوّه مجرّه وجدانی در میان آید تا این مقصد جلیل از حیّر تصور بحیّر تحقّق آید و این معلوم است بواسطه احساسات عادیّه تنفیذ این امر عظیم ممکن نه بلکه احساسات شدیده وجدانیه میخواهد تا از قوّه بفعل آید

جمیع من علی الأرض میدانند که حسن اخلاق ممدوح و مقبول و سوء اخلاق مذموم و مردود و عدل و انصاف مقبول و مؤلف و ظلم و اعتساف مردود و مذموم با وجود این جمیع خلق مگر نفوس قلیله‌ئی کل از اخلاق حمیده و عدل محروم پس یک قوّه وجدانیه لازم و احساسات روحانیه واجب تا مجبور بر حسن اخلاق گرددند ما را اعتقاد چنین که قوّه تنفیذیه در این امر عظیم نفوذ کلمه الله و تأییدات روح القدس است

و ما را با شما نهایت محبت و ارتباط و اتحاد است از دل و جان آرزو می‌نماییم که روزی آید که خیمهٔ وحدت عالم انسانی در وسط عالم بلند شود و علم صلح عمومی بر جمیع آفاق موج زند پس باید وحدت عالم انسانی را تأسیس نمود تا بیان صلح عمومی برپا گردد

آن انجمن خیرخواه عالم انسانی در نزد بهائیان بسیار محترمند لهذا خواهش داریم که احترامات فائقهٔ ما را قبول بفرمائید و همواره پیشرفت صلح عمومی را در اروپا بواسطهٔ آن انجمن محترم بما اطلاع بدھید و مخابرات در ماین مستمر باشد

۱۹۲۰ ۱ ژوئیه

این سند از [کتابخانهٔ مراجع](#) بهائی دانلود شده است. شما مجاز هستید از متن آن با توجه به مقرزات مندرج در سایت www.bahai.org/fa/legal استفاده نمایید.

آخرین ویراستاری: ۱۱ دسامبر ۲۰۲۲، ساعت ۳:۰۰ بعد از ظهر